

Juryrapport

KHMW Jan Brouwer Scriptieprijs 2024 – Economische wetenschappen

Kim van Berkel MSc, Erasmus Universiteit Rotterdam

Incentivizing social assistance recipients. Quasi-experimental evidence from trials with earnings exemptions in the Netherlands

De jury voor de KHMW Jan Brouwer Scriptieprijs 2024 categorie economische wetenschappen heeft 25 scripties ontvangen. Voordat we de winnaar van de scriptieprijs bekend maken, willen we eerst vermelden dat we blij verrast waren met de algehele kwaliteit van alle ingestuurde scripties. We hebben genoten van het neusje van de zalm van het Nederlandse academische onderwijs in economie. De kwaliteit van de scripties geeft ons hoop voor de toekomst van de economische wetenschap in ons land.

Ondanks de hoge kwaliteit van de voordrachten in het algemeen, was de jury het vrij snel eens dat één masterscriptie wel van een hele bijzondere kwaliteit was. Alle drie de juryleden waren unaniem dat deze scriptie de KHMW Jan Brouwer Scriptieprijs verdient. De prijswinnaar is Kim van Berkel met de scriptie 'Incentivizing social assistance recipients. Quasi-experimental evidence from trials with earnings exemptions in the Netherlands'. Zij schreef dit werk als sluitstuk van haar Master opleiding Policy Economics aan de Erasmus Universiteit Rotterdam onder de begeleiding van Elisabeth Leduc.

Er zijn een zevental redenen voor de uitzonderlijke kwaliteit van deze scriptie. In de eerste plaats bespreekt deze scriptie een belangrijke vraag die Nederlandse beleidsmakers al decennia lang bezig houdt. Hoe kunnen we mensen met een bijstandsuitkering helpen om te re-integreren in de arbeidsmarkt? Van Berkel onderzoekt het causale effect van de zogenoemde vrijlating van arbeidsinkomen. Deze vrijlating betekent dat een deel van het arbeidsinkomen van bijstandsgerechtigden tijdelijk niet gekort wordt op hun uitkering.

De tweede reden waarom Kim van Berkel de prijs verdient is dat ze in haar scriptie een rijke Nederlandse dataset gebruikt, namelijk administratieve microdata van het CBS. Het verkrijgen van toegang tot en het werken met deze rijke databron is uitzonderlijk voor een master scriptie.

Een derde reden voor de toekenning is de innovatieve manier waarop de scriptie het causale effect van de vrijlating identificeert. In 2021 kozen de twee grootste steden van Nederland, Amsterdam en Rotterdam, voor het verhogen en verlengen van de vrijlating boven de gebruikelijke 25% gedurende 6 maanden. Andere gemeenten veranderden hun beleid niet. Daarom kon Van Berkel het causale effect van de vrijlating identificeren uit de beleidsverschillen tussen Amsterdam en Rotterdam aan de éne kant en andere gemeenten aan de andere kant. Van Berkel vindt dat de beleidsverandering de maatregelen de werkgelegenheid onder bijstandsgerechtigden (zowel in aantal uren als in aantal mensen) significant (met zo'n 5%) heeft vergroot maar dat het niet heeft geholpen om mensen uit de bijstand te laten stromen. Ook laat ze zien dat er verschillen zijn tussen Amsterdam en Rotterdam in de effectiviteit van de maatregelen.

Ze benut daarbij een hele reeks van up-to-date econometrische technieken om de robuustheid van haar resultaten te testen. Juist die combinatie van meerdere technieken maakt haar scriptie wetenschappelijk gezien niet alleen up-to-date maar ook vernieuwend. Haar technische vaardigheden en het innovatieve gebruik van meerdere econometrische technieken is de vierde reden om haar deze prijs toe te kennen.

Een vijfde reden is dat ze goed beschrijft hoe haar resultaten zich verhouden tot eerdere empirische studies over het arbeidsmarktgedrag van mensen met een laag inkomen in het algemeen en bijstandsgerechtigden in het bijzonder.

Een andere, zesde reden is het stevige theoretische fundament van de scriptie. Van Berkel verklaart haar empirische resultaten op basis van theorie over arbeidsaanbodgedrag. Zo kan ze goed verklaren waarom de experimenten in Amsterdam en Rotterdam wel tot meer werk voor bijstandsgerechtigden leiden maar niet of nauwelijks tot meer uitstroom uit de bijstand.

Last but not least is de scriptie vlot geschreven. Het leest als een hoofdstuk in een goed proefschrift. Meer nog, de scriptie leest als een artikel in een wetenschappelijk tijdschrift. Dat is uitzonderlijk voor een master scriptie. De jury hoopt dat deze prijs voor Kim van Berkel een aanmoediging zal zijn om door te gaan met wetenschappelijk onderzoek.

Hoe dan ook, de combinatie van een mooie dataset, een grote vaardigheid in het gebruik van meerdere econometrische technieken, een voor de samenleving belangrijke onderzoeksvraag en een heldere rapportage van de resultaten maakt deze scriptie tot een unieke prestatie. Als jury zijn we dan ook verguld dat we de KHMW Jan Brouwer Scriptieprijs 2024 voor de economische wetenschappen mogen toekennen aan Kim van Berkel voor haar uitzonderlijke scriptie. Ze heeft deze prijs meer dan verdiend en we feliciteren haar er graag mee.

Prof. dr. A.L. (Lans) Bovenberg, hoogleraar algemene economie Tilburg University

Prof. dr. M.C.W. (Maarten) Janssen, hoogleraar micro-economie Universiteit van Wenen

Prof. dr. J.I. (Janka) Stoker, hoogleraar leiderschap en organisatieverandering Rijksuniversiteit Groningen

De jury vergaderde op 18 december 2023 via Zoom onder leiding van KHMW-maatschappelijk lid ir. M.A. (Maarten) Bosch. Tevens was ter vergadering aanwezig prof. dr. W.B. (Wim) Drees, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW.